

Det kongelige Nærings og Fiskeridepartement
Postboks 8118 Dep
0032 Oslo

Bergen, 03.10.2017

Høring av forslag om tilpasning av regelverket for rensefisk

Vi viser til brev av 23.06.2017 med forslag til endring av aktuelle forskrifter for tilpasning til bruk, oppdrett og oppbevaring av rensefisk, og gir i det følgende Sjømat Norge sine innspill til forslaget.

Formålet med forskriften er å oppdatere regelverket slik at det er bedre tilpasset dagens regime for oppdrett, bruk og oppbevaring av rensefisk, herunder ivaretagelse av den miljøvennlige avlusingsmåten som bruk av rensefisk representerer. Det er også lagt stor vekt på hensynet til ivaretagelse av naturmangfoldet i forslaget til forskrift.

Høringsbrevet er bygget opp etter i hvilken forskrift endringer foreslås, og i ulike faser, nummerert fra fase A til fase E. Vi bruker samme systematikken og nummerering av punkter i vårt høringssvar.

Sjømat Norge er enig i at rensefisk skal røktes og behandles på en mest mulig helse- og velferdsmessig god måte. Rensefisken er en viktig ressurs innenfor produksjon av matfisk og har etter hvert overtatt som et av de viktigste hjelpemidler i bekjempelsen av lakselus. Bedriftene bruker store ressurser på innkjøp og røkting av rensefisk, og det er helt klart i oppdretternes interesse å ta vare på denne ressursen på best mulig måte.

Vi ser at det på visse områder kan være behov for harmonisering av regelverket for rensefisk med regelverket for oppdrettsfisken den går sammen med i merdene. Vi vil likevel påpeke at departementet i revidert forskrifter ikke må legge til rette for et regime som unødvendig kompliserer hverdagen for aktørene i oppdrettsnæringen.

3.2. Forslag til ny definisjon av «rensefisk»

Ny definisjons av rensefisk støttes.

3.3 Fase A – Fangst og transport av rensefisk

3.3.1 Sjømat Norge støtter forslaget om at pgr 87, 89,93, 94, 95 og 96 i utøvelsesforskriften ikke skal gjelde for rensefisk

3.3.2 Sjømat Norge støtter forslaget om at det ikke skal kreves godkjenning av Mattilsynet etter dagens forskriftsverk for fartøyer som skal fiske og føre levende fangst av rensefisk. Krav til renhold og hygiene for øvrig om bord i disse båtene bør likevel standardiseres slik at fiskerne møter samme krav hos alle kjøpere av rensefisk. Dette kan gjerne ivaretas i kombinasjon med en rapporteringsordning for slike fartøyer.

3.4 Fase B – Installasjon for midlertidig oppbevaring av rensefisk

- 3.4.1 Departementet foreslår at midlertidig oppbevaring av rensefisk i regi av oppdrettselskap skal omfattes av akvakulturforskriften slik at det også kreves spesifikk akvakulturtillatelse for dette formål.
Sjømat Norge er av den oppfatning at utover dagens oppbevaring inne i de vanlige oppdrettsmerdene bør det også kunne være mulighet til å etablere separate midlertidige oppbevaringsmerder på lokaliteter som i Fiskeridirektoratets registre er avsatt som lassetingsplasser for annen villfisk. Separate akvakulturtilatelse bør ikke være nødvendig for slik midlertidig oppbevaring av rensefisk. Denne fisken skal etter hvert over i permanent installasjon som har slik tillatelse og er regulert under gjeldende lovverk. Det vil være for omfattende og uforenlig med et mål om forenkling av forvaltningen å etablere et eget register over tillatelser for all midlertidig oppbevaring av rensefisk. Heller ikke ut fra kontrollhensyn bør det være nødvendig å etablere en slik ordning ettersom fisken blir registret før utsetting i midlertidig installasjon og ved inntak i permanent installasjon.
- 3.4.2 Departementet foreslår en presisering av at midlertidig oppbevaring av rensefisk i installasjoner er omfattet av forskriftens krav. Sjømat Norge er enig i dette. Videre slutter vi oss til forslag om meldeplikt i hht etableringsforskriftens pgr 4, bokstav h. Mattilsynet og Fiskeridirektoratet må også gis myndighet til å vurdere plassering av anlegg for midlertidig oppbevaring av rensefisk utenom etablert matfiskanlegg..
- 3.4.3 Med utgangspunkt i at departementet ikke ønsker å endre gjeldende praksis for oppbevaring av rensefisk, slutter Sjømat Norge seg til forslagene som fremkommer under dette punktet.
- 3.4.4 Steng og midlertidige oppbevaringsinstallasjoner for rensefisk er etter sin karakter tidsbegrenset og vil i all hovedsak være små installasjoner som vanligvis plasseres i helt innelukket farvann. Sjømat Norge mener derfor at det ikke er hensiktsmessig å kreve anleggssertifikat for en slik midlertidig installasjon eller på andre områder å innrette slike anlegg på en måte som tilfredsstiller NYTEC forskriften og bli revidert etter denne.
- 3.4.5 Sjømat Norge mener at IK akvakulturforskriften ikke bør utvides til å gjelde innretninger for midlertidig oppbevaring av rensefisk

3.5 Fase C – Bruk av rensefisk i akvakulturanlegg med matfisk eller stamfisk

- 3.5.1 Hensikten med fangst og produksjon av rensefisk er at den skal brukes til miljøvennlig avlusing og dette bør ligge implisitt i forskriftsverket uten at det krever nye bestemmelser om separat tillatelse.
Vi støtter således det som fremkommer i avsnittet som sier at bruk av rensefisk automatisk omfattes av tillatelse til laks og ørret uten krav om ny søknad om tillatelse for virksomheten.
Vi er også enig i at rensefisk ikke skal inngå i beregningen av MTB for laks og ørret. Det må ikke være begrensninger i antall rensefisk som settes ut på en lokalitet eller i en merd.
- 3.5.2 Departementet foreslår at akvakulturdriftsforskriftens pgr 3 utvides til også å omfatte rensefisk, slik at rensefisk underlegges krav om rapportering, tilsyn, foring og rømmingssikring.
Sjømat Norge kan ikke se at det er behov for å innføre enda en rapporteringsplikt for

bedriftene, dette samsvarer ikke med det politiske mål om forenkling. Når det gjelder tilsyn, foring, rømmingssikring ivaretas dette på en god måte allerede i dag, og det er ikke behov for å forskriftsfeste dette.

Innkjøp av rensefisk er en stor utgiftspost for lakseprodusentene og det er derfor stort fokus på bevaring av fisken. Det skjer blant annet uttak av rensefisk fra merd før opptak av slaktefisk, men det vil være en altfor rigid ordning å forskriftsfeste et påbud om uttak av rensefisk ettersom uttaksprosenten vil kunne variere etter blant annet værforhold og andre naturgitte forutsetninger. Et påbud om en bestemt uttaksprosent vil kunne hindre en effektiv og planlagt slakteplan.

Det samme gjelder utsortering av leppefisk ved lusebehandling av fisk i oppdrettsmerd. Oppdretter iverksetter det som er praktisk mulig for å bevare rensefisk før behandling, men igjen vil et forskriftsfestet påbud kunne virke forstyrrende på logistikken ved ordinær produksjon.

Vi vil derfor fraråde at rensefisk underlegges samme krav som matfisk etter akvakulturdriftsforskriftens pgr 44 (jfr pgr 3, bokstav h).

Kunnskapen om rensefiskens biologi og adferd er ikke god nok til å kunne bruke resultatene av måling og registrering på en sikker måte, og det finnes ingen referansestørrelser å måle resultatene mot. Dette kan derfor føre til forvaltningstiltak på dårlig kunnskapsgrunnlag.

- 3.5.3 Sjømat Norge støtter ikke Mattilsynets forslag om å oppbevare rensefisk på en lokalitet etter at matfisken på lokaliteten er tatt ut i påvente av neste utsett. Rensefisk som har gått på en lokalitet bør kunne overføres til andre lokaliteter med storfisk som snart skal slaktes, men det vil være stor smitterisiko knyttet til utsett av ny smolt sammen med rensefisk som allerede har gått sammen med slakteklar fisk. Det vil vel også kunne stilles spørsmål om det kan defineres som full brakklegging på en lokalitet hvor det fremdeles går rensefisk. Det kan også gå lang tid mellom utslaktning av en merd til ny smolt settes ut, og det vil være upraktisk å måtte fore og røkte rensefisk alene på en lokalitet som er under brakklegging.

3.6 Fase D – Transport av akvakulturdyr fra midlertidig oppbevaring og mellom akvakulturanlegg for matfisk

- 3.6.1 Sjømat Norge støtter forslaget om at direkte transport av villfanget rensefisk til fast installasjon for midlertidig oppbevaring eller for direkte levering til akvakulturanlegg unntas fra transportforskriftens virkeområde. Det bør likevel sikres at det under transport foretas oksygenlogging i transportkar og at karenes overflater er slette og tilgjengelige for godt renhold. Fisketetthet i karene må også tilfredsstille fiskehelsekrav. Vi støtter også forslaget om å stille samme krav til utstyr og installering av posisjoneringssystemer til brønnbåter som transportere levende rensefisk til og fra akvakulturanlegg som annen levendefisktransport mellom akvakulturanlegg har i dag.

Fase E – Akvakultur av rensefisk, inkludert stamfisk og settefisk av rensefisk

Sjømat Norge har ingen merknader til forslagene under dette kapitlet

Med hilsen

Sjømat Norge

Hans Inge Algrøy
regionsjef